

[Indenrigs- og boligministeren.]

prisniveauet, er, som jeg sagde før, for det almindelige byggeris vedkommende, at der opretholdes en virkelig konkurrence, d. v. s. at ikke en hvilken som helst bygherre eller rettere håndværker er sikker på altid at kunne få sit materiel beskæftiget til den højeste pris. Dermed vil konkurrencen få indflydelse på mestersalærerne. Om den vil få indflydelse på arbejderlønningerne, er et problem, som er sværere at bedømme. Man kan gå ud fra, at den konjunkturprægede del af lønnen, den, som man har kaldt sortbørslønnen, vil falde væk, og da vil der opnås en betydelig større effektivitet. Allerede det er et resultat, som er værd at notere.

Men en væsentlig del af byggeomkostningerne er bestemt af udenlandske forhold. Dem har den nuværende regering lige så lidt som den forrige ret megen indflydelse på. Må jeg have lov at belyse, hvor meget de betyder. Medens der i 1939 anvendtes for 4 kr. 60 øre brændsel til 1 000 mursten, anvendtes der i 1950 for ca. 11 kr., og tallet er steget yderligere siden denne opgørelse. Dette forhold har tilsvarende betydning med hensyn til fremstillingen af og priserne på cementen. Sammenligner vi med arbejds-lønudgifterne, ser vi, at siden 1939 steg arbejds-lønudgifterne for 1 000 sten fra 17 kr. 53 øre til 40 kr. 64 øre. Lønpolitikken er i det hele taget af meget væsentlig betydning for muligheden af at nå de mål, vi sætter os. Jeg kunne i denne forbindelse måske få lov til at udstøde et hjertesuk over, at fagbevægelsen også i den kommende overenskomstsituation lægger det således op, at man søger en udjævning i lønniveauet mellem faglærte og ufaglærte. En sådan lønpolitik skal nok føre til, at vi får for få faglærte. Det er også med beklagelse man ser, at akkordlønnen stadigvæk reduceres på grund af de faste dyrtidstillæg. Ikke mindst i byggeriet betyder det, at akkordlønnen har en aftagende betydning, og det medfører en formindsket effektivitet. Jeg håber med denne sidste bemærkning også at have givet det ærede medlem hr. Søren Andersen et svar på de spørgsmål, han rejste om omskolingen af ufaglærte indenfor byggeriet. Iøvrigt er det mit håb, at det ærede medlem hr. Kjærboel, der har langt større indflydelse på alt, hvad der vedrører lønpolitik, end jeg har, med sin

autoritet vil støtte mig i disse betragtninger.

Ved siden af håndværkerudgifterne spiller naturligvis finansieringsforholdene — og her er vi ved det sidste led af det, der fordyrer byggeriet — en afgørende rolle for, om huslejen skal blive lavere eller højere. Jeg har derfor ligesom det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard haft opmærksomheden henvendt på, hvorvidt lånefonden for kortfristede prioritetslån burde åbnes. Jeg har hidindtil overalt, hvor jeg har søgt råd, mødt skepsis overfor tanken, og fra bestyrelsen for fonden har der stadig foreligget indsigelse mod at åbne den. De forhandlinger, som vi har ført med nationalbanken efter det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards udtalelse om sagen, og efter at byggesocietetet ligesom det ærede medlem har efterlyst fondens åbning, er heller ikke særlig opmuntrende. Nationalbanken er stadig af den opfattelse, at forskellen mellem renten for kortfristede og langfristede lån er meget ringe, og at lånefonden derfor ikke kan ventes at få nogen større betydning. Men da nationalbanken ikke vil udtale sig imod genoptagelse af lånefondens virksomhed, er jeg nu begyndt forhandlinger med finansministeriet om sagen.

Hvorvidt vi skal opmuntre til et nybyggeri ved at reducere de gældende statslåneydelser, afhænger, som jeg allerede een gang har sagt, af den almindelige boligpolitik, som man vil føre her i landet, og spørgsmålet må jo til syvende og sidst blive, hvorledes man vil sikre balancen mellem huslejen i ældre og i nyere ejendomme. Jeg må sige, at jeg blev meget forundret over, at dette spørgsmål om huslejudligningen rejstes af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard på den måde, det skete. Det ærede medlem bebrejdede mig, at jeg efterforskede løsningen af dette spørgsmål i det politiske lejelovsudvalg, og sagde til mig, at det var min opgave at overvinde vanskelighederne på dette område. Jeg vil gerne hertil — idet jeg indrømmer, at hvis det ærede medlem ikke vil have med opgaven at gøre, bliver det min opgave fremfor det ærede medlems — i al spagfærdighed sige, at det politiske udvalg ikke er min opfindelse. Det blev, som det ærede medlem ved, nedsat af min forgænger, da det ikke havde været muligt på anden måde at opnå enighed om